

FLORINA ILIS

Dečji krstaški rat

Prevod s rumunskog
Ileana Ursu Nenadić

Beograd
2016.
DERETA

*Anama,
majkama Ani Klaudiji i Ani Lauri*

I

Pažnja na trećem koloseku! Molimo vas da se sklonite s trećeg koloseka! Iz pravca Orade stiže specijalni brzi voz! Priključiće se vagoni iz Baja Mare i Satu Mare! Pažnja na trećem koloseku! Molimo vas da se sklonite s trećeg koloseka!

U vrelom letnjem vazduhu, brzi voz za Bukurešt, najavljen megafonom nekoliko trenutaka pre specijalnog voza, zaustavio se na drugom koloseku, Pavel ga je pratio pogledom, da bi se posle nezainteresovano okrenuo ka gužvi u stanici koja je bila izazvana dolaskom dva Nepomičnom posmatraču bi se jedva primetni pokreti putnika činili haotični i prividno besciljni, kao što se oku čine bezrazložni delići univerzuma u njihovim prvim minutima, kad primordijalno kretanje materije, ili, u skladu s religijskim koncepcijama, namere božanskog stvaranja, još uvek ne izražavaju postojanje nekog racionalnog plana, po potrebi božanskog, ali nakon što je pogled zanemario nepredviđene daljine iz ljudskog vidika, uspeo je da se, iz stanja izolacije, prilagodi istraživanju, odvajajući iz realnosti delove čiju percepciju može kontrolisati poput kamere; u odnosu na horizont spoznaje ljudskih osećanja, slika realnosti poprima cilj i sadržaj, u skladu s neposrednim sistemom prostornih i vremenskih koordinata u koje je smešten pažljivi gledalac, i nudi elementarnu jednostavnost osećajima i saznanju, Žuta zastavica signalizira ulazak u stanicu brzog voza za Bukurešt, voza kojim će se Pavel vratiti u glavni

grad, u istu stanicu iz koje je pre dva dana, u nedelju, sišao na isti peron gde ga je čekao Dan Pantea, bivši kolega s fakulteta, Deprimiraju ga stanice, nije ih nikad voleo! Gde god da se okreneš, vidiš mlade s rancima na leđima, koji se kreću prema pretpostavljenim mestima za odmor, ali Pavel se ne predaje nostalgiji koju mu nudi mladalačka atmosfera iz stanice, već se trudi da se koncentriše na profesionalne probleme koje je došao u Kluž da razjasni, pozvao ga je Dan Pantea, dobar prijatelj i urednik najznačajnijeg dnevnog lista iz grada, s kojim je sarađivao već više godina u otkrivanju zapadne rute trgovine decom preko granice, Dan mu je stavio na raspolaganje sve što se našlo na tu temu u poslednje vreme, nova svedočenja roditelja koji su prodali svoju decu, relevantne fotografije, podatke od informatora i, naročito, nove informacije koje bi možda omogućile otkrivanje identiteta onog koga su u okviru organizacije, u okviru cele mreže, nazivali Pukovnik, nažalost, ubeđeni da su stigli do glave ovog posla, da bi ova dva novinara i prijatelja shvatili da je to samo karika u lancu, da je to osoba s dna piramide čiji se vrh gubio negde u tami velikih neoporezovanih i svakako nedodirljivih profita, a ako je već došao skroz u Kluž, pored činjenice što se radovao susretu s Danom, smislio je novu temu za novine, rešio je da piše u vozu, na laptopu, i misleći na ovu ideju koju ju je rodila njegova profesionalna savest, Pavel je dodirivao ovlaš brojeve urezane u žućkasti metal kodiranog zatvarača na torbi koja je ležala na klupi pored njega, u kojoj je nosio sva dokumenta i laptop u kojem je beležio objektivnu meru realnosti,

Jedna ženska ruka, s dugačkim noktima obojenim providno roze lakom, melanholično je milovala ogromnu torbu, od tvrdog materijala, samsonajt, položenu kraj njenih nogu, čekajući brzi voz za Bukurešt, Bio je to prvi put da nosi ovu torbu, tek ju je kupila pre nekoliko dana, i sa skoro erotičnim drhtajem dodirivala je elegantnu dršku, sneno misleći na malo civilizovaniji svet gde su

ovakve stvari sasvim obične, a ne luks, svet prema kome će leteti u nedelju Britiš ervejzom, svet koji je sadržao iz knjiga i časopisa fantastični Njujork, obuhvaćen u Americi svih snova, u novom svetu! Jedan novi svet u kome je sadašnjost usisavala svaki trag prošlosti, videla je još mladog muškarca s torbom na klupi, koji je čekao, sigurno brzi voz za Bukurešt, htela je da mu kaže nekoliko reči, tek tako, da odagna paučinu tuge koja je pretila da se uhvati na njenoj duši pri pomisli da zauvek napušta grad u kome je živel, podelila bi s nekim i priču koja će je odvesti u Njujork da bi tamo započela nov život, smešila se, ćutljiva, u prazno, muškarcu koji je ne gleda, žutoj zastavici koja treperi na vratima voza, časovniku na peronu i verovatno plavom nebu, samo verovatno jer ga je kroz naočare za sunce videla skoro crnog, u međuvremenu, brzi voz se zaustavio uz metalni jauk, na najavljeni drugi kolosek, dok se iz stanice i dalje čuo glas dežurnog službenika,

Pažnja na trećem koloseku! Molimo vas da se sklonite s trećeg koloseka, stiže iz pravca Orade specijalni brzi voz! Pažnja na trećem koloseku! Molimo vas da se sklonite s trećeg koloseka! Stiže iz pravca Orade specijalni brzi voz! Pažnja na trećem koloseku!

Na istom peronu, između drugog i trećeg koloseka, Oktavijan, nestrpljiv, sluša od svoje majke po ko zna koji put iste dragocene roditeljske savete, Da opereš zube svako veče i ujutro kad ustaneš, pazi gde stavljaš novac, nemoj sve potrošiti prvog dana i, naročito, da, ali Oktavijan nije više čuo šta je htela mama da kaže tim *naročito* jer je mislima lutao ka Bogdanu, još nije video Bogdana, prijatelja i druga iz klupe, Zašto ne dolazi Bogdan? upitao je majku, već je trebalo da dođe! Eno Dijane s roditeljima! ceo šesti razred je zakazao susret na izlazu iz podzemnog prolaza, nije mogao da podnese Dijanu, bila je najbolja u razredu i pravila se važna, kočoperila se! ala će lepo biti u kampu! razveseli se Oktavijan, Došla je i razredna! video joj je među putnicima koji izlaze iz podzemnog prolaza crvenkastu kosu, imaju najlepšu razrednu u celoj školi!

Ljubim ruke! Dijanin otac kroz vazduh rečima pozdravlja Oktavijanovu mamu, Došao je Bogdan! radosno poskoči Oktavijan da pozdravi prijatelja i druga iz klupe, kad ga jedan dečak njegovog uzrasta koji prosi po ulicama i autobusima tako gurnu da je izgubio ravnotežu, Pazi bre! viknu mu sa zlobom dečak koji ga je gurnuo i, kao dodatak, opsova ga sočno, Popuši mi! nešto od grubosti kojom je jedan tako važan element muškosti bio ponuđen kulinarskom univerzumu nateralo je Oktavijana da se naježi, Kako da mu popuši?! Uličar nije mogao imati više godina od njega, znači otprilike dvanaest,

Koji li je ovo voz? upita se u sebi Kalman, iznerviran sudarom s dobro uhranjenim slinavkom, štrečno se kao da je dodir s onim drugim ostavio na njegovoj kožu neprijatno lepljivo osećanje, zatim povuče još jedan dim iz opuška podignutog s trotoara, prepoznajući ga po mirisu, vremenom se izveštio da ih prepoznaje po ukusu i mirisu, To je marlboro! imao je dar da već s prvim povučenim dimom prepozna marku cigarete, marlboro je!, bacio ju je jedan dobro obučeni tip koji je ulazio u voz i nije stigao da je popuši, to je Kalman voleo na stanicama, stalno je mogao da nađe cigarete dobre marke i nepopušene, To je marlboro! nije naučio da čita, naravno, nije ni imao potrebe kad nije bilo cigarete koju da je nekad imao među zubima ne bi drugi put samo dim da povuče prepoznao i, na peronu između drugog i trećeg koloseka, Kalman nije znao kuda da krene, znao je samo da mora da se vrati u Bukurešt! Pažnja na trećem koloseku! Iz pravca Orade stiže specijalni brzi voz za Mangaliju,

Obaveštenje s megafona je čuo dok je stajao naslonjen na kiosk sa slatkišima i žvakama, gledajući vozove kao da je tu u prolazu, zaradio je u Klužu nešto para proseći, ako se bude vratio u Brašov, sve pare će mu uzeti otac da popije i nogom u dupe će ga poslati da zaradi još, neko mu je rekao da voz s drugog koloseka ide za Bukurešt, ušao bi u njega, ali kontrolori iz brzih vozova su prokleti, u

petak uveče jedan mu je uzeo sve pivo „karaiman”, tako su ga svi zvali, „karaiman”, prodavao je to pivo po vozovima, konfiskovao mu ga je kontrolor i sad treba od svog novca da plati gazdi, bolje da sačeka neki običan voz! u njima kontrolori imaju više strpljenja s prošnjacima i, napokon, nije nikud žurio, u međuvremenu bi mogao da oleši nekoliko džepova ili ukrade neku torbu u stanici, leti su ljudi oskudnije obučeni, pa nemaju toliko džepova, ali je zato leto najbolje vreme za krađu mobilnih telefona,

Specifičan zvuk najnovijeg modela samsung mobilnog telefona čuo se iz džepa dobro ispeglanih krem pantalona Aleksandra Aldemana upravo kad je hteo da uđe u brzi voz, vagon pet, kad, alo! Da! Ja sam! Sad ulazim u voz u Klužu, ne znam kad tačno stiže u Bukurešt, ali zvaću te kasnije da ti tačno kažem, dobro! Sigurno! Da! OK! ponosan na važnost koju je imao, na telefon s digitalnom kamerom i, naročito, na svetle pantalone, besprekorne košulje, Aleksandru Aldeman vrati telefon u džep, zatim se desnom rukom uhvati za vrata vagona pet brzog voza za Bukurešt vešto preskačući stepenik, isti vagon pet je očima tražila i Sabina, imala je samo ruksak s najpotrebnijim stvarima na ramenu, nadala se da će se već sledeće večeri vratiti, preskačući sutrašnji dan, s čekanjem u redu ispred ambasade što je bio cilj njenog puta u Bukurešt, da odnese dokumenta za emigraciju u Kanadu, imala je zakazano za sutradan, u 11 sati, dosije joj je bio kompletan, sa svim potrebnim dokumentima, ali se nije mogla osloboditi uzbuđenja zbog važnog koraka u životu koji je trebalo da napravi, Vagon pet! reče i još jednom pogleda voznu kartu, Kalman nije imao kartu za brzi voz, ali ni za druge vozove, nikad nije kupovao kartu, čak nije ni znao kako vozna karta izgleda! ali je gledao s perona između drugog i trećeg koloseka za nekim poznatim, nekim kao on, skitnicom, prošnjakom, oni stalno putuju celom zemljom i često se sreću na stanicama, ali niko mu nije privukao pažnju, osim brzog voza za Mangaliju koji je, na koloseku tri s njegove desne strane,

ulazio u stanicu s metalnim zvukom po šinama, i među putnicima koji su naglo počeli da se pomeraju pri ulasku voza, zadržtao je videvši naslonjenog na kiosk sa slatkišima Čungua i pokušao da se probije do njega, vešto se provlačeći među podignutim prtljagom, među decom i odraslima koji su se uzburili, a kad je stigao do Čungua, stegnu mu radosno ruku,

Gospođa Kristea se naježila od milja, zadovoljstvom koje je teško sakrila, kada joj Alinin otac (Alina je bila školska drugarica njenog sina Oktavijana) stegnu ruku, jedva je dodirujući, oduvek ju je zanimao taj muškarac koji je dolazio sam na roditeljske sastanke, tim pre što su, uopšte uzev, očevi bili manje zainteresovani za događaje u školi, njen muž, na primer, moguće je da i ne zna u koji razred ide njihov sin, a kamoli nešto drugo o njegovom školovanju, Mama, jesi li mi stavila naočare za ronjenje? gospođa Kristea je pokušavala da se seti da li je u nabijenom ruksaku sa svim, iz ugla brižne majke, potrepštinama stavila i naočare za ronjenje njenog sina, gospodin Bratu, predmet malopredašnjih razmišljanja gospođe Kristee, činilo se da je takođe zauzet nekom idejom, da ne zaboravi da podseti razrednu da pazi na njegovu ćerku Alinu, da je ne pusti da ulazi u vodu jer ima strah od vode od poslednjeg odmora na moru, bilo ih je troje pre četiri godine na poslednjem porodičnim odmoru kad se zamalo udavila Alina, svakako je Helga, supruga, sada bivša, njega krivila za nepažnju, da se zbog njega sve desilo, da, ali nit sećanja mu se prekinula izrazom nemoći koji je opazio na licu gospođe Kristee, Ne! nije stavila naočare za ronjenje njenog sina, Strašna nepažnja! pomisli gospodin Bratu, siguran sam da mu je stavila gomilu nepotrebnih stvari, a ono što je dete najviše želelo, naočare za ronjenje je zaboravila! Žene! Kako im je bilo teško da se koncentrišu na stvari koje su zaista potrebne! razmišljao je zadovoljno gospodin Bratu, ubeđen još jednom da su njegovi stavovi što se tiče lepšeg pola sada potvrđeni, dečak je imao krupne suze u očima, samo što ne skliznuše niz obraze, ali

neće plakati! jer je tamo i Bogdan i neće pred Bogdanom i drugarima da pokazuje dečju slabost, ali zato se Sofijina baka nije stidela da pusti suzu, dve nedelje neće videti svoju unučicu koju je toliko volela, kako će se ona sama snaći, bio je to prvi put da kreće od kuće, bez roditelja, Sonja je velika! pokušala je da je smiri razredna s crvenkastom kosom, ima dece i iz nižih razreda koji idu s nama na more! i mlada profesorka pusti da joj se kosa povezana narandžastom ešarpom trese na vetru, odlučna da u voz uđe kad u njemu bude ceo razred, i ona je prvi put odlazila na more s decom, završila se druga godina od kad je razredna, njen razred prelazi u sedmi, volela je decu i ona su nju volela, Gospođice razredna! Gospođice razredna! sa svih strana su je zapljuskivali njihovi veseli glasovi, polako je počeo da je obuzima strah pri pomisli na odgovornost koju je imala prema njima, možda je suviše mlada i ima previše entuzijazma, sama s toliko dece na moru! Šesnaest! roditelji, blago nemirni na peronu, zapravo zabrinuti zbog odlaska njihove dece, mada su neki imali blagi izraz zadovoljstva pri pomisli da će imati malo mira u kući u vreme odmora, I razredna, mislile su neke mame, ipak je suviše mlada! Mlada profesorka, dobro tumačeći poglede roditelja, naročito majki, htela je da dokaže da uprkos mladosti, može lako da se nametne deci! Pažnja, deco, prozivka! Mir! govori gospođica razredna! prvo pogleda na sat, a zatim na spisak,

Na svoj tačni sat vezan lančićem za kaiš od pantalona gleda i jedan železničar, šef brzog voza za Bukurešt, bilo je još tačno tri minuta do polaska i pod čistom plavom košuljom se slivao znoj niz kičmu, sedam sati puta do Bukurešta! Dobar dan! pozdravlja s poštovanjem s rukom podignutom ka kapi još mladog muškarca u čijoj tašni su se nalazili važni dokumenti i laptop, a u glavi još nenapisani tekst za sutrašnji broj visokotiražnog dnevnika iz prestonice, Pavel je ubeđen da je vreme da uđe u voz, imajući u vidu da su svi putnici već zauzeli svoja mesta, a onaj most između

dogadaja koji su obeležili ukrcavanje u voz i njegovog konačnog polaska ne može ga više zaplašiti, jer je sveden na minimum, a ulazeći u brzi voz nije više uspeo da sazna gde je Kazimir,

Gde je Kazimir? treći put upita učenike razredna i ni taj treći put se nije mogao odazvati jer se nalazio na zadnjem sedištu jednog taksija koji je vozio Kaleom Turzi, u velikoj brzini se krećući ka stanici, šofer je činio sve da se probije među kolima i uhvati zeleni talas na svim semaforima, zanemarujući dobacivanja ostalih učesnika u saobraćaju, Kazimirova mama, koja zapravo nije bila ništa kriva, drhtala je ćutljiva s desne strane šofera svaki put kad bi ovaj pokazao vozačke veštine koje bi se pretvarale u prave akrobacije, kasnili su zahvaljujući ocu deteta koji je veće pre toga obećao da će ga voziti na stanicu, BMW-om firme, kolima koja će, kako se nadao Kazimir, zapušiti usta dečacima iz razreda, ali otac se zadržao na nekoj sednici s koje nije mogao da odsustvuje i tek se u poslednjem trenutku javio da ne može da ga vozi, predlažući da odmah uzme taksu, na zadnjem sedištu taksija, Kazimir, naburen i ljut na oca, nesrećan i duboko ubeđen da neće stići na vreme na stanicu, odsutno je gledao kroz prozor, odmor koji je sanjao zajedno s drugarima počeo je toliko loše i skoro da je želeo da ne stignu na vreme na voz i da zato ostane kod kuće samo da bi njegov otac osetio krivicu, bilo mu je svejedno! tog trenutka mrzeo je oca svom detinjastom snagom zbog izdanog poverenja, ali majka dečaka, napred, pored šofera, nije mogla da podnese pomisao da će zakasnuti na voz i da će dete ostati kod kuće pošto su mu, posle njegovih iskrenih molbi, uplatili odmor, dozvoljavajući mu da ide u kamp s drugarima, iako će za dve nedelje i oni krenuti na more, njega je trebalo da preuzmu iz kampa, imali su već rezervaciju za vilu u Mangaliji, zajedno s druge dve porodice kolega njenog muža s posla, O, Gospode! svu nadu je polagala u božju dobrotu da saobraćaj u gradu ne bude gust, voz da ne krene na vreme i da Kazimir ipak ode sa drugarima!

Sva naša nada je u Bogu! izgovori Irinina mama iz Mojneštija, kad je njena šesnaestogodišnja ćerka, obolela od side, tražila od roditelja da je odvedu u neko selo koga nema ni na najdetaljnijim kartama, tražila da je odvedu tamo jer joj je to poručila Majka Božja u snu, o ovoj poruci kako božanskoj, tako i ženskoj upravo je čitala u časopisu *Magazin paranormalnih fenomena* gospođa Bredićanu na svom sedištu 72, u vagonu pet brzog voza za Bukurešt, kupila je časopis pre ulaska u voz, na kiosku u stanici i kao pasionirani pristalica paranormalnih fenomena, gospođa Bredićanu nije propustila nijedan broj tog časopisa, pitajući se, kao i svi čitaoci tog zanimljivog članka o Irini iz Mojneštija, članka koji je ona pročitala već dva puta, gde je to *selo između planina koje će krvariti od nevine krvi*, po metaforičnom izražavanju Presvete, ali kako se karte ne prave na osnovu metaforičnog izražavanja i božanskih poruka, već prema preciznim informacijama poslatih posle satelitskih merenja, selo gde je Irini obećan mir i izlečenje nije se moglo naći ni na karti zemlje, ni na saobraćajnim, turističkim, vojnim ili nekim drugim, karte mesta u kojima je nevinost krvarila nisu još napravljene, iako bi ovaj jedinstveni kriterijum za kartografiju mogao otkriti mnogo mesta u kojima je nevinost krvarila tokom vremena, a i sama istorija mogla bi se predstaviti kao karta mesta u kojima je nevinna krv pala na atare, srećom, dužnost istoričara nije ideologija nevinosti, a slike prošlosti koje oni slikaju ne treba da nude moralne osude delima i istorijskim događajima, kao što ni specijalne karte ne pripadaju orbitalnim satelitima, ne-programiranim za konfiguracije ljudske psihičke teritorije!

S druge strane, elektronska menadžerija ne može se razumeti bez pomoći komunikacionih satelita i onda kad Ilarije, u svojoj kancelariji glavnog programera u firmi softvera u Brašovu, otvori svoj imejl, njegov kompjuter, kojeg je naučio da bude što prijateljskiji i komunikativniji, šaljivo ga obavesti, *You've got mail, New message!* ali, na Ilarijevo čuđenje, na dijagonalni gde je trebalo

da vidi ko šalje nije se pojavilo ništa, a kad je pokušao da pročita poruku, reči su se pisale pred njegovim očima kao da je neko čekao tamo, pratio kad će se pojaviti i slao mu tu važnu poruku u četiri oka i, dok je čitao tekst, napisan na engleskom, on se sam i brisao, a on, Ilarije, nije mogao ništa da učini da ga spase, prošlo je već dva sata, a on se još nije osvestio od jutrošnjeg događaja, u nemogućnosti da sebi objasni kako je to tehnički moguće, iako se konsultovao sa svim kolegama iz firme, niko nije nikad čuo za takvu čudnu mogućnost razbijanja bezbednosti kompjutera, što je dokazivalo, relevantnim načinom, da komunikacioni sateliti imaju još neke tajne, nedostupne čak i programerima specijalistima u transmisionim mrežama preko satelita,

Čiča Vasile iz Jeuda nije tražio savet nijednog od svojih sinova, koji su bili s njim na kosidbi u Valčaui Hajdukului kad je ispustio kosu iz ruku i bez okolišanja im rekao, idem da vidim svog unuka Kazimira! Starčeva dva sina, koji su prešli četrdesetu godinu, sećali su se s čuđenjem kako njihov otac nikad nije ispustio kosu, čak ni kao mladić, kad su došli da mu kažu da ga država zove u rat, kosio je do uveče da bi sutradan ujutro krenuo na front u Rusiju, sad su se gledali začuđeni kako starac, koji je nemarno ostavio kosu u visoku travu, kao da je čuo misteriozan poziv, samo njemu znan, podigavši šešir kreće polako ka kući, a da ga nijedan od kosača ne zaustavlja, bilo je to oko dva po kretanju sunca,

Zapravo je bilo četrnaest sati i dvadeset i dva minuta, tako je pokazivao sat na peronu između drugog i trećeg koloseka na koji je pogledao železničar sa žutom zastavicom, stići će na vreme i daće znak za polazak brzog voza 632 za Bukurešt, Kalman nije imao potrebu da gleda na sat da bi shvatio po gestovima železničara da je voz spreman da krene i skoro je ubedio Čungua da obojica krenu za Bukurešt, vrata na vagonu pet još su bila otvorena, prvo će podići na stepenište svog prijatelja koji je bio bogalj, posle će i sam ući, tako je planirao dugo gledajući brzi voz s decom na trećem

koloseku, radoznalo ih posmatrajući, čiste, negovane, dobro uhra- njene, vesele, jedino se Oktavijan i Bogdan nisu činili zaraženi radošću drugih, brinuli su o svom drugu Kazimiru koji još nije stigao i, bez priznavanja Bogdanu, Oktavijan je još mislio i o nao- čarima za ronjenje koje je trebalo da budu u rancu, Kako je majka mogla da zaboravi tako bitnu stvar? Oktavijanova mama je već zaboravila sinovljeve naočari za ronjenje, bila je zaokupljena fri- zurom koju zbog žurbe nije stigla da uredi, smešeci se blesavo kao neka školarka na pogled plavih i hladnih očiju Alininog oca, koji je jedino mislio na način kako da priđe razrednoj i da je zamoli da Alinu ne pusti u vodu! Zna li neko nešto o Kazimiru? nadjačao je glas razredne glasove dece i roditelja, Dovodi ga otac BMW-om! odgovori jedan slabašan glasić iz grupe dece, Gospođice razredna, ovi iz sedmog su već ušli! obavesti je jedan s likom Harija Potera, gospođica Ileana shvati da se tog trenutka otac Andrej, odgovoran za sedmi razred u kampu zajedno s njihovom razrednom, smestio u voz s učenicima, i smešeci se u sebi popusti u naporu da zamisli profesora religije, koji je bio tako posvećen veri, u kratkim panta- lonama i majici, učenici su ga zvali oče jer je uvek bio obučen u isto crno odelo, Zar će se i u kampu isto oblačiti?!

Beli šorc i belu majicu sa crnim prugama nosio je Kazimir, dres Dejvida Bekama, njegovog idola, na dresu je imao broj dvadeset i tri, broj koji je nosio i engleski fudbaler, prelaskom u Španiju, opremu mu je doneo otac iz Barselone, na zadnjem sedištu taksija Kazimir je ipak bio tužan, iako ga je majka ubeđivala da su blizu stanice i da neće propustiti voz, bio je tužan jer je znao da je pro- kockao mogućnost da mu se drugari dive u metalik BMW-u, po- slednjem modelu, obučenom u najnoviji dres Dejvida Bekama, ni kad mu je neko u školi ukrao poster sa Adijem Mutuom nije bio toliko tužan, ali više nije bilo vremena za patnju i žaljenje! taksi se upravo zaustavio ispred stanice uz škripu guma, Brzo! hrabrila ga je majka,

Grickajući vlat trave spremnu za kosidbu, čiča Vasile iz Jeuda žurio je kući, vreme je bilo idealno za kosidbu, tako mu je rekao gorki ukus koji je na jeziku ostavila trava, nikada se nije u tome prevario, bio je poznat i u drugim selima kao najbolji kosač i, naročito zbog njegovog dara da pogodi najbolje vreme za kosidbu kao da je agronom, celo selo ga je sledilo kad bi počeo da kosi, on je davao znak početka kosidbe, samo jedne godine nije potrefio sa senom, tog proleća bilo je mnogo kiše, a zatim je udarila suša, trava je imala ukus belog luka, odlučio je da započne kosidbu i nije ni završio, a opet je počela kiša, te godine nije uspeo da sakupi s livada ni vlat trave, tada mu se rodio poslednji unuk, ali prvi po običaju, jer su mu sinovi imali samo ćerke, dok je njegova jedina ćerka Safta rodila sina, ali je Tudor sa svojom majkom pripadao drugoj porodici, očevoj, Kazimir je bio poslednji unuk, ali prvi iz porodice čiča Vasilea iz Jeuda, jedini muški naslednik Vladenijevih, Morao je neodložno da ga vidi!

Kazimir je sišao da ga drugari ne vide slomljenog od tuge iz prašnjave dačije dobronamernog taksiste koji je činio sve da dovede malog Bekama na stanicu, naravno, majka dečaka mu je to preplatila, Ali pri pomisli na odmor na moru, daleko od roditelja, Kazimirov lik se detinjasto razvedri, tim pre što nije mogao da se pojavi pred drugarima namrgođen kao neka devojčica!

Čim je ušao u kupe sedam petog vagona brzog voza za Bukurešt, Pavel je navukao izgled čoveka koji nije voljan da priča, jedva se pozdravljajući dok se probijao do svog mesta, bilo je previše toplo, svi prozori na hodniku bili su otvoreni, to je bila glavna tema razgovora u kupeu, ako bi za vreme vožnje ostali otvoreni prozori i vrata biće promaje, naročito bi se gospođa Bredićanu, s mesta broj 72, koja je patila od promaje, brzo razbolela, ako bi se vrata malo otvorila, odmah je osećala oštru bol s vrha glave, stara gospođa je opisivala do u sitne detalje šum promaje, gospodin Aleksandru Aldeman sedeo je tako da ne gužva suviše dobro ispeglane

pantalone, objašnjavao je prednosti klima-uređaja u prevoznim sredstvima, naročito u vozovima, Bilo je jasno da to nije bilo namenjeno gospođi Bredićanu i da Aleksandru Aldeman nju nije hteo da impresionira svojim ličnim aspiracijama prema najvišim civilizacijskim standardima, ali i pored njegovog truda da generalizuje diskusiju, ostali putnici iz kupea nisu bili željni da se uključe u razgovor na temu o klimi i vozovima jer to kod njih nije izazvalo nikakvo duhovno opuštanje, Pavel je smestio torbu na mesto za prtljag, prepoznajući putnu torbu gospođe koju je video na peronu i koja se s toliko tajnovite melanholije smešila nekoj unutrašnjoj primisli i, u prostoru, namenjenom prtljagu nalazio se ranac sa zvaničnim dokumentima kojima će Sabina pokušati da ubedi ambasadu Kanade u ispravnost njene volje da živi u zemlji koja je san mnogih Rumuna, njen brat je uspeo da izgradi tamo vrlo dobar život, koristeći sve materijalne prednosti jedne razvijene države i, uprkos takvom uspehu, pomisli Sabina, da se udene u kanadski san Rumuna, sanjajući tako Toronto, zato ona nije bila zainteresovana za priču muškarca s dobro ispeglanim pantalonama s njene leve strane i za priču o stilu života na zapadu u poređenju sa strašnim prilikama u Rumuniji, Pavele su takvi razgovori oneraspoložili, ceo svet nije radio ništa drugo nego je pričao, a niko ni prstom da mrdne da se stvari pokrenu s mrtve tačke, zgađen je izašao na hodnik, i na jednom od prozora utonuo u misli, pa spazio gospođu čija je putna torba već bila u prostoru za prtljag u kupeu, ali Pavel nije znao da tuga na licu ove dame dolazi otud što je pušila svoju poslednju cigaretu u Klužu, za nekoliko dana, u nedelju, zauvek će napustiti zemlju avionom kompanije Britiš ervejz, pratio joj je pogled koji je skliznuo prema grupi glasne dece s izlaza iz podzemnog prolaza i ne shvatajući da je u tim delićima sekunde, s jasnoćom misli koje ljudi imaju samo u ključnim momentima, ključnim za njihove sudbine, žena koja mu je privukla

pažnju zamišljala ceo život, u jedinstvenim fleševima, prelazeći preko njih kao preko slika s nekog friza,

Pogled stare Ciganke Anđelike iz naselja Ferentari se zaustavio sa strahom na obojenoj figuri, dada Anđelika bila je profesionalna vračara, *bacam i skidam čini* glasio je njen oglas, *gledam u karte za sreću, ljubav i sudbinu, čitam i predviđam budućnost!* pub karo u koji je koncentrisano gledala Ciganka, s predosećajem zla u srcu, pub je predstavljao u kartama za gatanje i u njenim mislima njenog unuka Kalmana, dečko je imao zelene oči i zlatnu kosu, ponos njihovog roda crnpurastih, ne zna s kim ga je rodila njena ćerka, Stela ćopava, sada mrtva! Laka joj crna zemlja! Onoga koji je oplodio Stelu poznavala je samo iz karata, bio je crnomanjast, karte su ga predstavljale u društvu značajnih ljudi, ali i vezanog za neveru crvenom damom, razlog gledanja u karte sada je, za staru Ciganku, bio njen unuk, koga nije videla nekoliko meseci, zato je gledala šta karte kažu, da vidi kuda se smuca, zato se uznemirila stara Ciganka iz naselja Ferentari kad je videla kako karte padaju, misleći na Kalmana, dva puta su joj padali trostruki pubovi, dalkle zagrljen, ali i opkoljen, da slučajno dečak nema posla s policijom? ko zna?! sa strahom je gledala starica sedmicu tref i obrnut as pik, videla je smrt, nije prvi put da gleda u karte smrti, ali se nikad nije toliko uplašila kao ovog puta, ponovo je uzela špil masnih karata, promeša ih čarajući dvadeset i četiri kartice dvadeset i četiri sestrice,

Četrnaest i dvadeset i četiri minuta pokazivao je sat s perona između drugog i trećeg koloseka na stanici u Kluz-Napoki, ostalo još tri minuta do polaska brzog voza za Bukurešt i Kalman, ne znajući za tri puba iz dada Anđelikinih karata ili za sedmicu tref i obrnuti as pik, stalno je pogled vraćao na grupu dece na izlazu iz podzemnog prolaza, njihovo prisustvo ga je privlačilo, osećajući neobjašnjivu želju koja ga je obuzela za svetom na koji je uvek gledao s njegovog ruba, uveren da bi i on mogao da mu pripada

u potpunosti da nije bilo grešnog rođenja kojim je zauvek bio izbačen u svet njegove majke, uvek je imao u vidu svetli ten i plavo-sivkastu kosu, Kalman je uvek zamišljao oca Rumuna, snažnog i bogatog, koga su samo predrasude bez milosti udaljile od sada nepoznatog sina, uskraćujući mu njegova prava, U međuvremenu, Čungu ga je zvao s vrata vagona, opominjući, Hajde, ulazi već jednom, bre, kreće voz! Nagnut kroz prozor brzog voza gledao je i Pavel prema grupi dece radoznao da vidi da li je došao Kazimir, tačno u trenutku u kome je Kazimir, uz pozdrave dece, bio na vrhu stepeništa, pojavljujući se iz podzemnog prolaza, Prekomerno oduševljen prijemom od strane drugara iz šestog razreda, Kazimir je pokazivao svetsku opremu po svojim dečjim merilima, bele trake na majici su zasijale na trenutak na suncu koje se podiglo iznad voza za Bukurešt, preplavljujući zaslepljujućom svetlošću ceo peron,

Napolju, u hladu je trideset i tri stepena! komentarisao je Aleksandru Aldeman u kupeu sedam petog vagona, insistirajući na toj preciznoj informaciji, ali ni to, sem gospođe Bredićanu, nikog nije fasciniralo, ostavljajući nezainteresovanom devojkicu s njegove desne strane, dok je gospođa Bredićanu, koja je sedela na mestu 72, htela da sazna još nešto od tog dobro obaveštenog muškarca, na primer, da li slučajno zna šta je s atmosferskim pritiskom jer je celo jutro boli teme, Vidi ovde, pokazivala je ona, i nagnula glavu prema Aleksandruu Aldemanu koji, mimo volje, primeti retku osedelu kosu, A ipak, pomisli on, samo da bi bar u sebi odagnao misao bez zlobe, čini se da je nekada bila lepa žena! Sabina nije tražila nikakvo opravdanje kad je pokušala da zamisli golog tog muškarca koji je imao odgovore na sva banalna pitanja! bio je to test koji je za sebe i u sebi primenjivala na neke muškarce koje je videla prvi put, činila je to više u igri, zabave radi, čitala je o tome u nekom ženskom časopisu da muškarce odaju, najčešće, sitni pokreti, na primer, skidanje, zamišljala je Aleksandra Aldemana

kako skida besprekornu košulju i stavlja je na naslon stolice, zatim otkopčava kaiš iz dobro ispeglanih pantalona, pa otkopčava dugmad s pantalona, pažljivo, jedno po jedno, i da se ne bi odala kakve misli ima, Sabina izađe na hodnik, u svojoj mašti ostavljajući Aleksandra Aldemana s pantalonama u ruci, u stvarnosti kupea broj sedam, Aleksandru Aldeman držao je u ruci klizave korice nekog ekonomskog časopisa, poželeo je da mu se ukaže prilika da gospođi Bredićanu pokaže intervju u posljednjem broju koji je dao ovom vrlo poznatom i cenjenom časopisu na temu profesionalizma u biznisu u kome je rekao, na pitanje šta misli o poslovnim odnosima u Rumuniji, da se nažalost, u našoj zemlji, poslovni odnosi odvijaju kao porodično partnerstvo, bez strogih normi i samo sa zlatnim pravilom da je porodica uvek na dobitku, ili kao odnosi tipa ko će koga preći s pravilima onog koji je glavni, koji peva prvi glas u političkoj partituri, s nedostatkom bilo kakvog profesionalizma vidljivim na svim nivoima u poslovnom svetu, dok država svojim ogromnim birokratskim aparatom prosto poziva na prednost netransparentnosti, naročito nepoštene,

Čunguu je bila jasna Kalmanova neodlučnost između dva koloseka isto koliko mu je bila jasna zamršena rumunska ekonomija koju je objašnjavao Aleksandru Aldeman i mahao mu je nestrpljivo, s visine hodnika vagona gde je sada bio, da što pre uđe u brzi voz, zatim je Čungu ugledao Radu, koja je bezbrižno koračala stepenicama podzemnog prolaza, trudeći se da vrlo izražajnim gestovima privuče njenu pažnju, devojka koju je Čungu video i koja se zvala Rada, nosila je kratku, usku suknju, koja joj je jedva pokrivala butine i cipele sa štiklama kojima još nije odvalila blokeje, hodala je kao prava žena, kakvom je sebe zamišljala, a imala je tek četrnaest godina i Čungu ju je poznao s putovanja vozovima, Žena koja je usporeno gasila cigaretu na hodniku vagona pet iz brzog voza za Bukurešt nije morala ništa da uradi da bi Pavel uvideo da je izuzetna, opazio ju je još na peronu kad je milovala

kofer, pratio je krišom kako polako gasi cigaretu, pažnju su mu privukli naročito njeni pokreti, nabijeni osećanjima bez suza, koja su činila da zadržti vazduh oko nje kao na dah suvog, letnjeg vetra, zatim baci dug pogled na peron između dva koloseka u želji da dokuči koja se snaga krije tamo, iza jare koja kao da je izbrisala sav vazduh, uvlačeći u sebe svaki pokret,

Kad je stigao do Drvenog Hrista pored kamenog puta koji je vodio ka selu, čiča Vasile iz Jeuda se zaustavio i pogledao preko brda u kojima se čula tišina vekova kroz koju su prošli njegovi hrabri preci, još uvek je mogao videti svoje sinove kako vredno kose na njima, Ako ti dosadi kosidba, dosadio ti je i život! voleo je starac da kaže, Sad je, međutim, bilo nešto drugo, nešto poput čarobnog zova dotaklo mu je srce, budeći ga, kratko se prekrsti upirući odlučan pogled ka Drvenom Hristu, izbledelom od vremena, i krenu mladalački ka selu, Morao je da vidi svog unuka Kazimira! Dolaskom Kazimira spisak učenika iz šestog razreda bio je kompletiran i razredna je tražila da se deca pozdrave s roditeljima jer je bilo vreme da uđu u voz i zauzmu mesta, ostalo je još trinaest minuta do polaska, Kalman nije imao od koga da se oprostí u tom gradu, a ipak je šarao pogledom po peronu punom dece i roditelja,

I u želji da vidi šta stoji Kalmanu na točku života, Ciganka Anđelika okrenu u ime puba karo jednu kartu, dvanaest karata je položeno na naličje u krug ispred nje, iz četvrte pozicije okrenu jednu i preko nje stavi jednu kartu iz špila, reči na večernjem putu, čitala je Ciganka iz karte, okrenu još jednu kartu rukom puba karo, desetku žir, još jednu, pop žir, a u pravcu crnog pogleda popa žira, nalevo, počela je da broji, jedan, dva, tri, četiri, pet, šest, sedam, Kalman je ne znajući pratio točak svog života, pravac pogleda šefa voza fiksiran na ono što se zbiva na početku voza, tamo pored lokomotive, gde su železničar sa žutom zastavicom i mehaničar koji je proturio glavu kroz prozor dizelke izgledali, po usporenim pokretima, nesvesni koliko je blizu bio čas polaska,

njihova usporenost je proizlazila iz sigurnosti biološkog sata zbog godina provedenih na železnici i one su se lepo poklopile s dugačkom kazaljkom velikog sata s betonskog stuba iznad perona koji je spajao dva koloseka,

Istu tu dugačku i malo iskrivljenu kazaljku pratila je s prozora vagona prve klase brzog voza za Bukurešt i žena koja je zadugo rekla zbogom stanici iz rodnog grada, istoj stanici na kojoj ju je čekao toliko puta Liviju kad bi se vraćala iz Bistrice, od njegovih roditelja, budući da su oboje bili studenti medicine, a njihova trogodišnja idila naglo se završila neobjašnjivom ženidbom Livija i njegovim odlaskom za Ameriku, dve godine nije imala nikakvih vesti o njemu, a onda je počeo da joj šalje imejllove u kojima je pisao koliko je nesrećan, iako je tamo imao već lepu izgrađenu karijeru, sledio je posle, naravno, razvod, i ponovno uspostavljanje njihove stare veze, jedno vreme preko imejllova, poruka i telefona, dok se nije vratio u zemlju, Posle završenog fakulteta, ona se nije udala, svakako se nije mnogo ni trudila, posvećena samo svojoj profesiji lekara ili možda zato što nije sreća muškarca koji bi pridobio njeno poverenje, ponovo je oživela njena veza s Livijom, više zbog udobnosti nego iz ubeđenja, a možda i zbog nemogućnosti da otvori srce drugom muškarcu, Kad se vratio u zemlju posle sedam godina, razveden, ubedio je da se venčaju i da isprave grešku, a naročito, kako je on tvrdio, jer ju je voleo, ona je pristala, govoreći da mu u ime stare ljubavi daje još jednu šansu, ali nije mogla, zbog oca koji je bio bolestan i vezan za postelju, da ide s njim preko okeana, pre godinu dana, odmah posle venčanja, ostala je da neguje oca, kao ćerka i lekar, doduše više kao ćerka, jer kao lekar nije više mogla ništa da učini za njegovu bolest, eto prođe i godina u kojoj je nemoćno prisustvovala očevoj agoniji i godina u kojoj se njihov brak sveo na mejlove i telefone, sada, pošto joj je otac umro, pokušala je s umornom dušom od nepotrebnih iščekivanja da se vrati životu, da li će imati snage za to?